

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ETNINĖS KULTŪROS IR TRADICINIŲ AMATŲ CENTRO

2020 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2021-03-09

Kuršėnai

VADOVO ŽODIS

Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centras (toliau – EKTAC) yra Savivaldybės biudžetinė specializuota kultūros įstaiga, viešasis juridinis asmuo.

2020 metais EKTAC pateikė **LR kultūros ministerijai paraiškas Kultūros paso paslaugai gauti¹** ir 2020 metais moksleiviams buvo teikiamos LR kultūros ministerijos patvirtintos Kultūros paso paslaugos: „Lipdymo iš molio užsiėmimai vaikui grupėje“ 3–4 klasėms, „Lietuviško šiaudo paslaptys“ 1–12 klasėms ir Edukacinė programa „Molio meistro dirbtuvėje“ 5–9 klasėms.

EKTAC darbuotojai pristatė įstaigos veiklą Lietuvos kultūros centrų salėje Lietuvos parodų ir kongresų centre „Litexpo“ vykusioje Knygų mugėje ir Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centre, kuriame vyko Šiaulių rajono savivaldybės kultūros įstaigų vadovų susitikimas su Šiaulių rajono verslo atstovais.

EKTAC savo veiklą pristatė patirties dalijimosi vadybininkams – Travelblog.lt (lv., ee) įkūrėjams ir tinklaraštininkams. Tinklaraštininkų komandą sudarė keliautojai iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Socialinių tinklų nuomonės formuotojai daro didžiulę įtaką kelionių pasirinkimui, todėl jiems buvo pristatyta „Arbatgėris pas poniją su Kuršėnų vyniotiniu“ programa. Gerą patirtimi EKTAC darbuotojai dalijosi su Kelmės, Šeduvos (Radviliškio r.) amatų centrais.

Buvo įgyvendintas respublikinis projektas „Tautodailininkų, vaikų ir jaunimo etnokultūros stovykla „Koks kraštas – toks ir raštas“, organizuota XX Amatų šventė Dirvonėnuose, skirta tautodailės metams.

EKTAC darbuotojai aktyviai dalyvavo Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos bei Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro organizuojamoje iniciatyvoje „Atverk duris vasarai“² ir buvo **apdovanoti LR švietimo, mokslo ir sporto ministro A. Monkevičiaus padėka**.

EKTAC konsultavo ir padėjo Šiaulių krašto tautodailininkams ir amatininkams paruošti LR žemės ūkio ministerijai dokumentus sertifikuojant tautinio paveldo produktus, amato (pynimo iš vytelių) meistro vardas suteiktas tautodailininkei Marytei Janulienei.

EKTAC vienija 12 tradicinių amatininkų, iš jų 3 yra atestuoti tradicinių amatų meistrai³. Sertifikuota 45 tautinio paveldo produktų.

Išleistas pirmasis ciklo, skirto Šiaulių rajono tautodailininkams, kalendorius su keramikės, Virgilijos Silvestros Šufinskienės darbų nuotraukomis.

¹ „Lietuviško šiaudo paslaptys“ 2–6 klasėms; Edukacinė programa „Kuršėnų molis ir karaliai“ 5–12 klasėms; Edukacinė programa „Velykinio margučio ornamentai“ 2–9 klasėms; „Lipdymas iš molio“ 1–5 klasėms; Edukacinė programa „Margi siūlai – pinam, audžiam“ 1–6 klasėms.

² Edukacijos: „Keramikos ruošinių dekoravimas vaikams“, „Edukaciniai lipdymo iš molio užsiėmimai vaikams“, „Karpiniai“, „Vėlimas iš vilnos“, „Juostų pynimas ir audimas“.

³ Virgilija Silvestra Šufinskienė (puodininkystė: ąsočiai, puodynės, lauknešėliai), Marytė Janulienė (pynimas iš vytelių: pintinės, stalai, pintos lėkštės), Birutė Poškienė (audimas: rinktinės juostos).

Šiaulių rajono 2020 metų geriausiu tautodailininku išrinktas tautodailininkas medžio drožėjas Raimondas Baškys.

I SKYRIUS SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS KONTEKSTO (APLINKOS) ANALIZĖ

Politiniai–teisiniai veiksniai. EKTAC savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, Lietuvos Respublikos darbo kodeksu, Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatymu, Lietuvos Respublikos tautinio paveldo produktų įstatymu, Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos įstatymais, Lietuvos kultūros politikos kaitos gairėmis, Tarybos sprendimais, mero potvarkiais, Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais, kitais teisės aktais ir EKTAC nuostatais.

Ekonominiai veiksniai. EKTAC veikla finansuojama savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšomis. Papildomos lėšos pritraukiamos dalyvaujant projektuose, Kultūros paso, Šiaulių miesto Kultūros krepšelio programose, surenkant gyventojų pajamų mokesčio 2 proc. paramą, specialiosiomis lėšomis už teikiamas mokamas paslaugas. Įstaiga turi paramos gavėjo statusą.

Įstaiga įgyvendino ilgalaikius prioritetus (pagal SPP) – Sumani, pilietiška, kūrybinga, socialiai saugi ir sveika visuomenė (kodas 02) bei Efektyvi rajono savivalda ir visuomenės saugumas (kodas 04) – vadovavosi Šiaulių rajono savivaldybės strateginiu veiklos planu 2020–2022 metams (7 priedu), Kultūros plėtros programa 2020–2022 metams (kodas 13).

2020 metams bendra lėšų suma veiklos plano įgyvendinimui buvo skirta 131179,00 eurų. Iš jų: savivaldybės biudžeto lėšos – 129493,00 eurai, įstaigos pajamos 1686,00 eurų, **papildomai gauta lėšų 8724,68 Eur, t. y.:** už suteiktas paslaugas gauta 1686,00 eurų, VSS – 880,00 eurų, 2% GPM – 158,68 eurų, LKT – 6000,00 eurų.

2020 metais EKTAC veiklą vykdė 5 darbuotojai (3,75 et.) – direktorius (1 et.), tradicinių amatų veiklų organizatorius (1 et.), keramikos studijos vadovas (1 et.), edukatorius (0,25 et.) ir valytojas (0,5 et.).

Socialiniai veiksniai. Paskelbus ekstremaliąją situaciją Lietuvoje EKTAC prisitaikė prie iškilusių iššūkių organizavo renginius virtualioje erdvėje. Bendra nepalanki Lietuvos demografinė padėtis, nedarbas, emigracija turėjo įtakos ne tik vaikų, bet ir suaugusiųjų lankytojų skaičiaus mažėjimui.

Technologiniai veiksniai. EKTAC aktyviai dirbo įgyvendinant Šiaulių rajono savivaldybės projektą „Kuršėnų dvaro sodybos (unikalus kodas 16057) tvarkybos darbai ir pritaikymas kultūros ir verslo poreikiams (I-as etapas)“.

EKTAC turi kompiuterinę įrangą, interaktyvią lentą, vaizdo projektorių, televizorius, konferencinę įrangą, daugiafunkcij spausdinimo aparatą, kuriuos naudoja edukaciniuose užsiėmimuose, seminaruose ir veiklų pristatymuose, parodų eksponavimo įrangą (ekspozicinius kubus, spintas su LED apšvietimu). Garso aparatūra naudojama lauko ir vidaus renginių metu. Parodų atidarymų metu koncertuojantys kolektyvai naudojami elektriniu fortepijonu.

ANTRASIS SKIRSNIS
SAVIVALDYBĖS STRATEGINIO PLĖTROS PLANO TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

**Strateginiai tikslai: SUMANI, PILIETIŠKA, KŪRYBINGA, SOCIALIAI SAUGI IR
SVEIKA VISUOMENĖ 02**
EFEKTYVI RAJONO SAVIVALDA IR VISUOMENĖS SAUGUMAS 04

Uždaviniai:

Aukštos ugdymo ir švietimo paslaugų kokybės bei jų prieinamumo kiekvienam gyventojui užtikrinimas (kodas 02.01);

Pilietiškos ir kūrybingos visuomenės ugdymas (kodas 02.02);

Efektivaus gyventojų poreikius atitinkančio viešojo valdymo užtikrinimas (kodas 04.01).

Priemonės pavadinimas	Pasiiekti rezultatai	Asignavimų panaudojimas (tūkst. Eur)			
		Asignavimų planas	Asignavimų planas*, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui	Panaudota asignavimų	Panaudota asignavimų nuo asignavimų, nurodytų asignavimų plane, įskaitant patikslinimus ataskaitiniam laikotarpiui, dalis (proc.)**
Tobulinti ugdymo ir švietimo paslaugas, jų kokybę ir prieinamumą (kodas 02.01.02);	Šiaulių rajono savivaldybės taryboje patvirtintos 15 edukacinių programų ir 3 LR kultūros ministerijos kultūros paso programos	-	-	-	-
Remti ir skatinti nevyriausybinį organizacijų bei neformalią jaunimo veiklą (kodas 02.02.01);	EKTAC veiklose ir priemonėse dalyvavo 5 savanoriai				
Plėtoti rajono kultūrinę veiklą (kodas 02.02.03);	Surengtos Metų tautodailininko premijos šventė, 7 parodos EKTAC, dalyvauta 5 parodose, Įgyvendintas projektas „Tautodailininkų, vaikų ir jaunimo etnokultūros stovykla „Koks kraštas – toks ir raštas“, Naudojami 2 informacijos sklaidos būdai; Kvalifikaciją kėlė 3 EKTAC darbuotojai.	140630,00		140630,00	100%
	Iš viso:	140630,00		140630,00	

Įgyvendinant programas panaudotos lėšos:

Savivaldybės biudžeto lėšos (SL)	- 129493,00 €
Įstaigos pajamos	- 1686,00 €
Pajamos už suteiktas paslaugas kitiems VSS	- 880,00 €
Projektinės lėšos	- 6000,00 €
Savivaldybės prisidėjimas prie projekto	- 2571,00 €
Iš viso	- 140630,00 €

II SKYRIUS IŠTAIGOS METINIO VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

Edukacinė veikla

Įgyvendinant EKTAC tikslą – tenkinti rajono bendruomenės kultūrinius poreikius, plačiai ir išsamiai supažindinant su tradicine liaudies kultūra, senaisiais amatais – praversta 107 edukaciniai užsiėmimai: keramikos – žiedimo, lipdymo, kiaušinių marginimo, juostų audimo, vilnos vėlimo, šiaudų varstymo.

EKTAC vienija 12 tradicinių amatininkų, iš jų 3 yra atestuoti tradicinių amatų meistrai. Sertifikuota 45 tautinio paveldo produktų.

EKTAC Tradicinių amatų meistrai: Virgilija Silvestra Šufinskienė (puodininkystė: ąsočiai, puodynės, lauknešėliai), Marytė Janulienė (pynimas iš vytelių: pintinės, stalai, pintos lėkštės), Birutė Poškienė (audimas: rinktinės juostos).

EKTAC darbuotojai vedė edukacinius užsiėmimus Kuršėnų mieste vykusiame šventėse, etnokultūros stovykloje Šiaulių rajone, Čeprečiškės kaime. Stovykloje EKTAC darbuotojai ir rajono amatininkai vedė karpymo iš popieriaus, keramiko, juostų vijimo, vilnos vėlimo, pynimo, edukacinius užsiėmimus.

1.	EKTAC edukacinių užsiėmimų paslaugos
1.1.	Lipdymo iš molio užsiėmimai suaugusiam grupėje
1.2.	Lipdymo iš molio užsiėmimai vaikui grupėje
1.3.	Individualūs žiedimo iš molio užsiėmimai
1.4.	Sausos vilnos vėlimo užsiėmimai suaugusiam grupėje
1.5.	Sausos vilnos vėlimo užsiėmimai vaikui grupėje
1.6.	Kiaušinių marginimo vašku užsiėmimai suaugusiam grupėje
1.7.	Kiaušinių marginimo vašku užsiėmimai vaikui grupėje
1.8.	Juostų pynimo užsiėmimų paslauga suaugusiems
1.9.	Juostų pynimo užsiėmimų paslauga vaikams
1.10.	Edukacinė programa „Margi siūlai – pinam, audžiam“ 1–12 kl.
1.11.	Keramikos ruošinių iki 0,5 l dekoravimas vaikams
1.12.	Keramikos ruošinių iki 0,5 l dekoravimas su glazūra suaugusiems
1.13.	Keramikos ruošinių iki 2 l dekoravimas su glazūra suaugusiems
1.14.	Kalėdinių žaislų varstymas iš šiaudų vaikams grupėje
1.15.	Kalėdinių žaislų varstymas iš šiaudų suaugusiems grupėje
1.16.	Mezgimo – nėrimo užsiėmimai suaugusiems
1.17.	Edukacinė programa „Pažinties takais – tradiciniai amatai“ 1–12 kl.

2020 m. rugsėjo 23 d. Žemaičių kongreso Kuršėnų sesijoje EKTAC pristatė edukacijas „Lietuviško šiaudo paslaptys“ ir „Pažinties takais – tradiciniai amatai“.

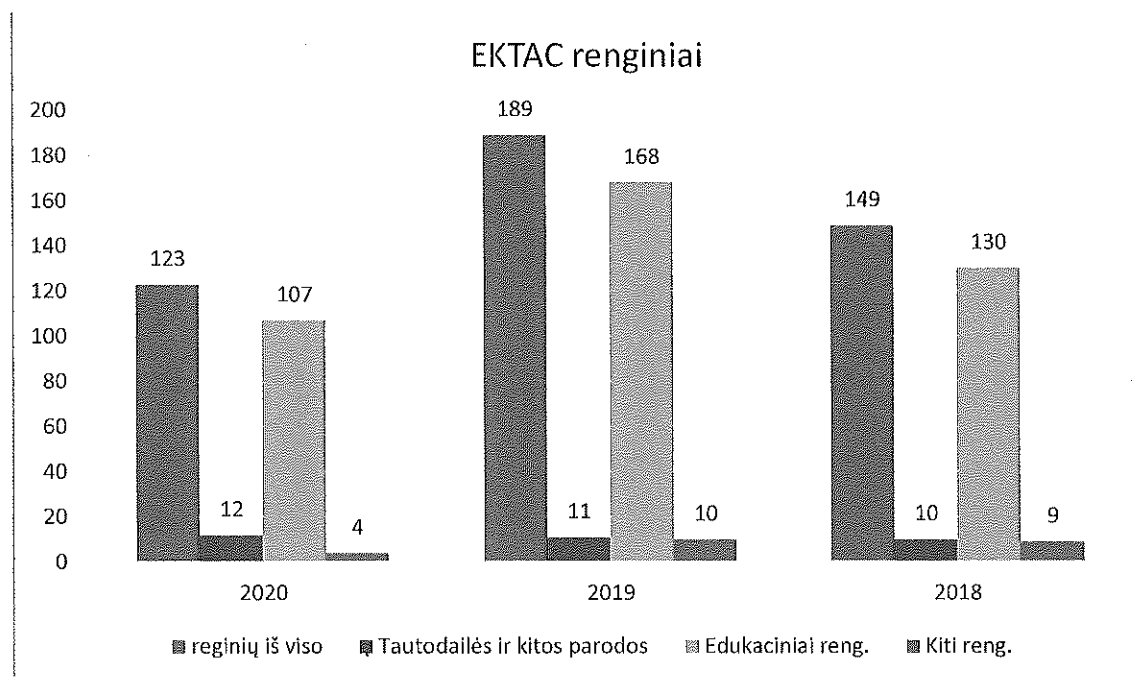
Edukacinės paslaugos buvo teikiamos nuotoliniu būdu – „Kiaušinių marginimas vašku“, „Kalėdinių žaisliukų gaminimas iš šiaudų“.

2020 metais EKTAC organizuotose edukacijose dalyvavo 460 vaikų, 640 suaugusių.

EKTAC nuolat bendradarbiauja su VšĮ „Dienos centras sutrikusio intelekto asmenims“, jie apmoko mūsų eksponuojamas parodas.

2020-06-10 EKTAC lankėsi 20 ugdytinių iš Šiaulių specialiojo ugdymo centro. Jie dalyvavo lipdymo iš molio edukaciniuose užsiėmimuose.

Kultūrinė veikla

2020 metais EKTAC surengė 7 parodas:

Akmentašio Valdo Bandzos autorinė paroda (sausis);
Metinė Šiaulių rajono tautodailininkų paroda Kultūros centre (vasaris);
Almos Stugienės autorinė karpinių paroda „Krebždesiai“ (vasaris);
Paroda „Žemaitiškos ličynas“ iš Šiaulių Aušros muziejaus (kovas);
Editos Steponavičienės ir jos dukrų paroda „Stiklo stebuklai“ (birželis);
Tautodailininkės Veronikos Bieliauskienės tapybos darbų paroda (rugpjūtis);
Šiaulių r. dailės ir technologijų mokytojų paroda (spalis).

Dalyvavome 5 parodose, surengtose regione ir respublikoje:

Vydmanto Vertelio autorinė paroda Kelmėje (vasaris);
Birutės Poškienės juostų paroda Verbūnų bibliotekoje (kovas);
Virgilijos Silvestros Šufinskienės keramikos darbų paroda Kelmėje (rugsėjis);
Pasaulio Žemaičių tautodailės paroda Telšiuose;
Respublikinė konkursinė liaudies meno paroda „Sidabro vainikėlis“ Telšiuose.

Sklaida

EKTAC teikė informaciją VšĮ Šiaulių rajono savivaldybės verslo ir turizmo centro vykdytame projekte „Inovatyvus sprendimas – inovatyvus turizmas“, sukurta svetainė www.siauliurajonas.lt. Šioje svetainėje skelbiama informacija apie Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro teikiamas paslaugas <https://www.siauliurajonas.lt/lankytinos-vietos/siauliu-rajono-savivaldybes-etnines-kulturos-ir-tradiciniu-amatu-centras/>;

Apie galimybes rengti konferencijas <https://www.siauliurajonas.lt/konferenciju-sales/siauliu-rajono-savivaldybes-etnines-kulturos-ir-tradiciniu-amatu-centras/>;

Apie teikiamas edukacijas <https://www.siauliurajonas.lt/edukacijos/siauliu-rajono-savivaldybes-etnines-kulturos-ir-tradiciniu-amatu-centre-vykstancios-edukacijos/>.

Informacija apie EKTAC skelbiama įstaigos interneto svetainėje <https://www.kursenuamatucentras.lt> ir UAB „INFOMINTA“, www.1551.lt

Šiaulių rajono 2020 metų geriausių tautodailininku išrinktas tautodailininkas medžio drožėjas Raimondas Baškys.

III SKYRIUS PARAIŠKOS PROJEKTAMS ĮGYVENDINTI

EKTAC parengė ir pateikė projektus Lietuvos Kultūros tarybai:

1. Projektas „Respublikinė keramikų paroda – konkursas „Lietuvos Puodžių karalius“, skirta tautodailės metams“. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 14 d. nutarimu Nr. 207 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“, Šiaulių rajono savivaldybės mero 2020-04-06 potvarkiu Nr. M-16 „Dėl 2020 metų Šiaulių regiono dainų ir šokių šventės bei Lietuvos puodžių karaliaus rinkimų atšaukimo“ paraiška iš LKT buvo atsiimta.

2. 2020 m. rugpjūčio 3–9 dienomis vykdėme projektą „Tautodailininkų, vaikų ir jaunimo etnokultūros edukacinė stovykla „Koks kraštas – toks ir raštas“, XX Amatų šventė Dirvonėnuose, skirta tautodailės metams“. Gautos lėšos LKT – 6000,00 eurų, o Šiaulių rajono savivaldybė skyrė 2571,00 eurą.

3. Kartu su rajono kultūros įstaigomis ir jaunimo reikalų koordinatoriumi parengtas ir įgyvendintas projektas (teiktas į LRV kanceliariją) „Žemaičių kongreso 2020 Kuršėnų sesija, „Žemaičiai – baltų istorijoje ir kultūroje“.

4. Kaip partneriai dalyvavome Šiaulių „Aušros“ muziejaus tęstiniame projekte „Sambūris prie Žaliūkų malūno“, Lietuvos tautodailininkų sąjungos Šiaulių skyriaus projekte – parodoje „Tautodailės meno ritmas Šiaulių regione“.

Šiaulių „Aušros“ muziejaus tęstinio projekto „Sambūris prie Žaliūkų malūno“ paroda „Žemaitiškas ličynas“ eksponuota EKTAC parodų salėje.

IV SKYRIUS ĮSTAIGOS (BENDROVĖS) ATEINANČIŲ FINANSINIŲ METŲ VEIKLOS TIKSLAI

2021 metų EKTAC tikslai ir uždaviniai:

Įveikinti Kuršėnų dvarą ir parką	
Įgyvendinti veiklas Kuršėnų dvaro pastatuose ir parke	1. Pertvarkyti EKTAC struktūrą; 2. Parengti naujas 1–2 veiklos programas; 3. organizuoti skulptūrų pastatymą Kuršėnų parke.
Sudaryti sąlygas vaikams ir suaugusiems užsiimti tradiciniais amatais	
Rengti edukacinius užsiėmimus vaikams, organizuoti amatų mokymus suaugusiems, koordinuoti tautodailininkų ir amatininkų veiklą	1. Parengti naują edukacinę programą vaikams; 2. suorganizuoti amatų mokymus suaugusiems; 3. surengti 2 seminarus tautodailininkams ir amatininkams.
Sudaryti sąlygas informacinių technologijų plėtojimui	
Atnaujinti ir išplėsti informacinių technologijų aplinką	1. Įsigyti mokymo ir edukacinių priemonių virtualiems amatų pristatymams (interaktyvūs stendai); 2. Atnaujinti įstaigos interneto puslapį.